

der den almindelige. Forfaavidt det kan siges at have været Hensigten med den ældre Arvegangsorden at bevare Gaarden i Familien, vil det samme Diemed netop fremtidig kunne opnaas ved Benyttelsen af Selveierbønders Testationsret. Meningen med dette Lovforslag er jo nemlig den, at den i det øvrige Land gjældende Ret, altsaa inklusive Selveierbønders Testationsret, skulde udvides til Bornholm, og det Hensyn, som det kan være ønskeligt at tage for at bevare Eiendommen i Familien, kan jo ad den Vej tages paa Bornholm, ligesaa godt som det tages i det øvrige Land, ved at benytte de særegne Regler om Selveierbønders Testationsret. Det, som egentlig for mig har været det væsentligste Spørgsmaal her, er i Grunden ikke saa meget selve Hovedspørgsmaalet; thi det forekommer mig, at naar en Provinds, som i Øvrigt i alle mulige Henseender udgjør en med de øvrige ligefillet Del af Riget, og som nu ikke længer har andre — kan jeg sige — Eiendommeligheder tilbage, selv ønsker at blive en saadan gammel, eiendommelig Retsregel kvit for at komme ind under Landets almindelige Retsregel, er det i og for sig ønskeligt at fremme et saadant Ønske; men det, som for mig har skillet sig som det Vanskeligste ved Sagen, er egentlig mere Overgangsbestemmelser, Naaden, hvorpaa man skulde forholde sig med Hensyn til at lade den nye Ret indtræde uden at komme i Kollision med bestaaende Retsregler; det er navnlig af Hensyn hertil, at den sidste Bestemmelse i Lovforslaget er tagen. Jeg tror, at naar den bliver iagttagen og bemærket, vil man finde, at der ikke kan ske noget Brud paa Principet for nye Loves Virksomhed overfor gamle Retsforhold ved dette Lovforslags Vedtagelse.

Strandskov: Dette Lovforslag er i sit Slags ganske nyt og eiendommeligt, og den ærede Minister siger, at de Paagældende selv ønske det; men jeg skal hertil kun sige dette, at Bemærkningerne til Lovforslaget ikke indeholde en eneste Oplysning om et saadant Ønske hos de omtrent tusinde — med rundt Tal — Selveiere, som nu for Tiden have en anden Arvelovgivning paa Bornholm end det øvrige Land. Jeg kan ikke se, at Rigsdagen her har Nogetsomhelst at holde sig til om, hvorvidt disse Mennesker ønske en anden Ordning i deres Arvelov. Det ærede Medlem, som repræsenterer Den, har, saa vidt mig bekendt, flere Aar siddet i Amtsrådet, og i Motiverne er der ogsaa udtalt, at flere Herredsfogder havde skønnet, at det var rigtigt at ophæve vedkomende Forordning, men dette er mig ikke tilstrække-

ligt. Jeg synes, at ved et saadant Lovforslag som dette maa det jo være det ærede Medlem fra Bornholm meget let at konstatere, at et meget stort Flertal af de paagældende Selveierbønder ønsker denne Lovbestemmelse ophævet. Da imidlertid Bestemmelsen har bestaaet saa længe, vil der være Grund for Thinget til i et Udvalg at faae konstateret, om de vedkommende Selveierbønder i Virkeligheden ønske det. For saa vidt Lovforslaget bliver behandlet og vedtaget her, saaledes som det nu foreligger, vil jeg paa Grund af de manglende Oplysninger ikke give det min Stemme.

Formanden: Spørgsmaalet om Udvalg ligger ikke for endnu.

Justitsministeren (Mellermann): Jeg skal bemærke, at det naturligvis er en ganske umulig Fremgangsmaade ved Fremlæggelsen af et Lovforslag om familie- og arveretlige Forhold først at høre alle de Personer og private Mennesker i Landet, som den Sag vedkommer, om de have Lyst eller ikke Lyst til, at en saadan Forandring skal foretages. Det er en aldeles umulig, efter min Mening hidtil ganske uhørt Fremgangsmaade ved Spørgsmaal om Forandringer i Lovgivningen. Nei, Amtsrådet er virkelig den Autoritet, der nærmest repræsenterer Den, men desuden er der jo ogsaa den meget vigtige Omstændighed ved Sagen, at ikke alene har Amtsrådet udtalt sig for Ophævelsen, men der foreligger paa den anden Side ingen Manifestationer i modsat Retning. Hvis virkelig en større Del af Dens Selveiere ikke ønskede denne Forandring, saa kunde de jo have ladet høre fra sig; men det er ikke sket.

Mr. B. Jensen: Jeg vil kun gjøre en ganske kort Bemærkning i Anledning af de Udtalelser, som det ærede Medlem fra Møen (Strandskov) rettede til mig om, at jeg rimeligvis maatte have kunnet opnaa at faae en Udtalelse fra Beboerne paa Bornholm om, at de ønskede, at Forordningen maatte blive ophævet. Jeg skal kun dertil bemærke, at en saadan Udtalelse vilde efter mit Skjøn være meget let at opnaa; naar det ikke er sket, er det, fordi jeg har troet, at Bornholms Amtsråds Tilkendegivelse i dets Andragende til Justitsministeren maatte være tilstrækkelig Begrundelse for, at det var et almindeligt Ønske for Selveiergaarderne paa Bornholm, at Forordningen maatte blive ophævet, og saa vidt jeg kender de bornholmske Forhold — og jeg tør dog nok sige, at jeg kender dem temmelig nøie,